

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення _____ сесії

Пирятинської міської ради

восьмого скликання

«___» _____ 2023 року №

**Статут
Пирятинської міської
територіальної громади**

Зміст		Сторінки
Преамбула		
Розділ I	Загальні положення	
Стаття 1	Правова природа Статуту	
Стаття 2	Загальна характеристика територіальної громади	
Стаття 3	Адміністративно-територіальний устрій територіальної громади	
Стаття 4	Територія територіальної громади	
Стаття 5	Офіційна символіка територіальної громади	
Стаття 6	Почесні звання та відзнаки	
Розділ II		
Розділ II	Система місцевого самоврядування	
Стаття 7	Організація та функціонування місцевого самоврядування територіальної громади	
Стаття 8	Територіальна громада	
Стаття 9	Основні засади діяльності територіальної громади	
Стаття 10	Відкритість та прозорість у діяльності органів місцевого самоврядування	
Стаття 11	Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування	
Стаття 12	Тлумачення актів органів місцевого самоврядування	
Стаття 13	Підзвітність та підконтрольність органів та посадових осіб місцевого самоврядування громаді	
Стаття 14	Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування	
Стаття 15	Етика поведінки службовців місцевого самоврядування	
Стаття 16	Етика поведінки депутатів Пирятинської міської ради	
Стаття 17	Подолання конфлікту інтересів	
Розділ III		
Розділ III	Участь членів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування	
Стаття 18	Форми безпосередньої участі членів територіальної громади у місцевому самоврядуванні	
Стаття 19	Місцевий референдум	
Стаття 20	Місцеві вибори	
Стаття 21	Участь членів територіальної громади у місцевому самоврядуванні через створення і діяльність органів самоорганізації населення	
Стаття 22	Консультативне опитування членів територіальної громади	
Стаття 23	Загальні збори (конференції) членів територіальної громади за місцем проживання	
Стаття 24	Консультативно-дорадчі органи	
Стаття 25	Місцеві ініціативи	
Стаття 26	Громадські слухання	
Стаття 27	Звернення громадян до органів та посадових осіб місцевого самоврядування	
Стаття 28	Електронна форма участі у місцевому самоврядуванні	
Стаття 29	Порядок проведення масових вуличних заходів	
Стаття 30	Участь у роботі колегіальних органів місцевого самоврядування	
Стаття 31	Особиста участь членів територіальної громади в обговоренні питань місцевого життя	

Стаття 32	Інші форми участі членів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування. Єдність прав та обов'язків членів територіальної громади	
Розділ IV	Органи та посадові особи місцевого самоврядування. Відповідальність органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб. Контроль територіальної громади за діяльністю органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб.	
Стаття 33	Міська рада – представницький орган місцевого самоврядування	
Стаття 34	Депутат міської ради	
Стаття 35	Постійні комісії міської ради	
Стаття 36	Міський голова	
Стаття 37	Виконавчі органи міської ради	
Стаття 38	Виконавчий комітет міської ради	
Стаття 39	Староста	
Стаття 40	Органи самоорганізації населення	
Стаття 41	Підстави та види відповідальності органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб.	
Розділ V	Сталий розвиток територіальної громади	
Стаття 42	Принципи сталого розвитку територіальної громади	
Стаття 43	Система сталого розвитку	
Стаття 44	Генеральний план розвитку	
Стаття 45	Стратегія сталого розвитку	
Стаття 46	Програми соціально-економічного розвитку та культурного розвитку територіальної громади та інші програми розвитку	
Стаття 47	Механізми виявлення та розв'язання пріоритетних соціальних проблем	
Стаття 48	Кадрове забезпечення сталого розвитку	
Розділ VI	Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування	
Стаття 49	Загальні засади	
Стаття 50	Матеріальна основа територіальної громади	
Стаття 51	Земля територіальної громади	
Стаття 52	Комунальні підприємства	
Стаття 53	Управління об'єктами права комунальної власності	
Стаття 54	Захист прав комунальної власності	
Стаття 55	Фінансова основа територіальної громади	
Стаття 56	Бюджетна політика територіальної громади	
Стаття 57	Місцеві податки та збори	
Стаття 58	Місцеві запозичення	
Розділ VII	Відносини територіальної громади, її органів та посадових осіб з органами державної влади, установами, підприємствами і організаціями	
Стаття 59	Взаємовідносини територіальної громади з державою	
Стаття 60	Взаємовідносини територіальної громади з іншими територіальними громадами	
Стаття 61	Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з	

	іншими органами публічної влади	
Стаття 62	Захист прав та законних інтересів територіальної громади органами місцевого самоврядування у взаємовідносинах з іншими органами публічної влади	
Стаття 63	Участь органу місцевого самоврядування у добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування	
Стаття 64	Взаємовідносини органу місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями комунальної власності	
Стаття 65	Взаємовідносини органу місцевого самоврядування із суб'єктами власності, яка не є комунальною	
Стаття 66	Взаємовідносини територіальної громади із особами, які не є її членами	
Стаття 67	Підтримка благодійництва, меценатства та спонсорства	
Стаття 68	Сприяння розвитку підприємництва	
Стаття 69	Залучення капіталу та інвестицій	
Розділ VIII	Заключні та перехідні положення	
Стаття 70	Порядок прийняття Статуту та введення його в дію	
Стаття 71	Дія Статуту в часі, просторі та за колом осіб.	
Стаття 72	Порядок внесення змін та доповнень до Статуту	
Стаття 73	Тлумачення норм Статуту	
Стаття 74	Контроль за виконанням Статуту	
Стаття 75	Перехідні положення	

ПРЕАМБУЛА

Пирятинська міська рада як представницький орган місцевого самоврядування Пирятинської міської територіальної громади, виражаючи волю територіальної громади, спираючись на давню історію м.Пирятин та багатовікові традиції місцевого самоврядування, що тягнуться із часу отримання містом магдебурзького права у 1592 році, усвідомлюючи свою відповідальність перед попередніми, нинішнім і майбутніми поколіннями за збереження надбань культурної спадщини, а також за сталий соціально-економічний, культурний, освітній та науковий розвиток м.Пирятин та населених пунктів Пирятинської міської територіальної громади, прагнучи до створення гідних умов життя на території територіальної громади, ефективних механізмів реалізації прав і свобод членів Пирятинської міської територіальної громади, маючи на меті запровадження дієвих механізмів участі членів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення та контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, піклуючись про зміцнення громадянської злагоди та забезпечення соціальної стабільності у місті та інших населених пунктів територіальної громади, беручи до уваги міжнародно-правові стандарти місцевого самоврядування, керуючись Конституцією України та законами України, приймає Статут Пирятинської міської територіальної громади.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Правова природа Статуту

1. Статут є основним нормативно-правовим актом Пирятинської міської територіальної громади (далі по тексті – територіальна громада, громада), який приймається Пирятинською міською радою (далі – міська рада, рада) від імені та в інтересах територіальної громади на основі Конституції України та Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні“ та іншого законодавства з метою врахування історичних, національно-культурних, соціально-економічних та інших особливостей здійснення місцевого самоврядування в громаді.

Статут затверджується рішенням Пирятинської міської ради. Він підлягає реєстрації в установленому порядку і набуває чинності з моменту його державної реєстрації в органах юстиції.

Проект Статуту підлягає громадському обговоренню.

Статут діє в просторових межах територіальної громади.

Статут має вищу юридичну силу по відношенню до всіх інших актів, які приймаються в системі місцевого самоврядування територіальної громади, за винятком рішень, прийнятих місцевим референдумом.

Статут є обов'язковим для виконання всіма розташованими на території громади органами місцевого самоврядування, органами виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності, посадовими особами, а також фізичними особами, які постійно або тимчасово перебувають на території громади.

Статут відповідає положенням Конституції України, законам України, указам Президента України і постановам Кабінету Міністрів України.

У разі невідповідності окремих положень Статуту Конституції та законам України, указам Президента України та постановам Кабінету Міністрів України діють норми останніх, як актів більш високої юридичної сили.

2. Акти органів і посадових осіб місцевого самоврядування на території Пирятинської міської територіальної громади повинні видаватись на основі положень цього Статуту та не суперечити їм.

3. Терміни використані в Статуті, вживаються у значенні, наведеному в Законі України “Про місцеве самоврядування в Україні” та в інших законодавчих актах України.

Стаття 2. Загальна характеристика територіальної громади

1. Пірятинська міська територіальна громада остаточно сформована відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020р. № 721-р „Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Полтавської області“

2. Адміністративним центром територіальної громади є місто Пірятин Полтавської області.

Стаття 3. Адміністративно-територіальний устрій територіальної громади

1. До територіальної громади входять населені пункти: місто Пірятин та села міської територіальної громади.

Стаття 4. Територія територіальної громади

1. Територія громади згідно з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Пірятинського району Полтавської області.

2. Територія Пірятинської міської територіальної громади є нерозривною, її межі визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад, що об'єдналися.

3. Межі території громади не можуть бути змінені без згоди членів територіальної громади.

Стаття 5. Офіційна символіка територіальної громади

1. Офіційною символікою громади є її прапор, герб та гімн, положення, опис та порядок використання яких затверджується рішенням Пірятинської міської ради.

2. На будівлях, де розміщена рада, інші органи територіальної громади вивішується Державний Прапор України та інші прапори відповідно до прийнятих радою рішень.

Стаття 6. Почесні звання та відзнаки

1. Фізичним особам, які мають видатні заслуги перед територіальною громадою та внесли вагомий вклад у її соціально-економічний, науковий, спортивний, культурний розвиток, за рішенням ради може бути присвоєно почесне звання „Почесний громадянин Пірятинської міської територіальної громади“. Підстави та порядок присвоєння, права, пільги й обов'язки осіб, відзначених званням „Почесний громадянин Пірятинської міської територіальної громади“, визначаються Положенням, яке затверджується рішенням ради.

2. Члени територіальної громади, працівники підприємств, установ та організацій, що досягли вагомих результатів у творчій, науковій, господарській та інших видах діяльності, можуть бути за розпорядженням міського голови відзначені Подякою та Почесною грамотою. Положення про Подяку та Почесну грамоту затверджуються рішенням ради.

3. Рада може засновувати відзнаки, якими нагороджуються жителі населених пунктів територіальної громади, інші громадяни України, іноземці (громадяни та особи без громадянства), які мають значні заслуги перед територіальною громадою та внесли суттєвий внесок в соціально-економічний та культурний розвиток територіальної громади.

4. Особам, яким присвоєно звання „Почесний громадянин Пірятинської міської територіальної громади“ вручається відповідне посвідчення та нагрудний знак, зразки яких затверджуються радою.

РОЗДІЛ II. СИСТЕМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 7. Організація та функціонування місцевого самоврядування територіальної громади

1. Місцеве самоврядування у Пірятинській міській територіальній громаді – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення у межах Конституції України і законів України.

2. Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою у порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи та посадових осіб місцевого самоврядування.

3. Організація та функціонування системи місцевого самоврядування територіальної громади здійснюється відповідно до положень Конституції та законів України, а також цього Статуту.

4. Система місцевого самоврядування територіальної громади включає:

4.1. Територіальну громаду – первинний суб'єкт місцевого самоврядування, яка може безпосередньо вирішувати будь-яке питання, віднесене Конституцією та законами України до відання місцевого самоврядування;

4.2. Пірятинську міську раду (далі – міська рада, рада) – представницький орган місцевого самоврядування, що представляє – територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією та законами України;

4.3. Пірятинського міського голову (далі-міський голова), який є посадовою особою місцевого самоврядування;

4.4. Виконавчий комітет Пірятинської міської ради (далі-виконавчий комітет міської ради, виконавчий комітет);

4.5. Виконавчі органи міської ради (управління, відділи, служби тощо);

4.6. Старостинські округи;

4.7. Органи самоорганізації населення.

5. Розмежування повноважень між складовими системи місцевого самоврядування територіальної громади здійснюється згідно із Законом України „Про місцеве самоврядування в Україні“, Закону України „Про органи самоорганізації населення“ іншими законами, цим Статутом та рішеннями, прийнятими на сесії ради, які не можуть суперечити цьому Статутому.

Стаття 8. Територіальна громада

1. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування, основний носій його функцій і повноважень. Вона може вирішувати на території громади будь-яке питання, що віднесене Конституцією та законами України до питань місцевого значення, за винятком тих, які, відповідно до принципу субсидіарності, вирішуються органами місцевого самоврядування районного та обласного територіальних рівнів.

2. Територіальна громада здійснює своє право на місцеве самоврядування безпосередньо або через утворені нею органи місцевого самоврядування та органи самоорганізації населення.

3. Членами територіальної громади є громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які відповідно до вимог Закону України „Про свободу пересування і вільний вибір місця проживання“, інших актів законодавства України зареєстрували своє місце проживання або місце перебування в населених пунктах громади.

4. Реєстрація місця проживання або місця перебування осіб, які постійно чи тимчасово проживають у населених пунктах громади, здійснюється у порядку, визначеному чинним законодавством.

5. Структурними елементами територіальної громади є старостинські округи, членами яких є жителі відповідних населених пунктів, крім адміністративного центру громади та населених пунктів віднесених до нього.

6. Старостинські округи безпосередньо приймають участь у вирішенні питань, віднесених законом до відання територіальної громади, її органів та посадових осіб шляхом використання форм прямої демократії: загальні збори, громадські слухання, місцеві ініціативи тощо.

7. Інтереси членів старостинських округів в органах місцевого самоврядування територіальної громади представляють старости та депутати ради, обрані у відповідних виборчих округах.

Стаття 9. Основні засади діяльності територіальної громади

1. Територіальна громада здійснює місцеве самоврядування на таких принципах:

2. Демократії - територіальна громада по можливості бере участь у здійсненні місцевого самоврядування безпосередньо, через органи місцевого самоврядування або через інші форми.

3. Публічності – інформація про діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування є відкритою, знаходиться у вільному доступі, за винятком випадків прямо передбачених законом;

4. Зручності процедури — механізми, за допомогою яких територіальна громада управляє, є простими і доступними для використання кожним;

5. Пріоритет прав територіальної громади — діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування здійснюється виключно в інтересах територіальної громади;

6. Максимальної ефективності – рішення, що готуються чи ухвалюються, мають бути максимально ефективними серед можливих альтернативних рішень, враховувати інтереси всіх груп населення, на яких воно буде поширюватися;

7. Забезпечення економічного розвитку територіальної громади як базису для підвищення стандартів життя територіальної громади та розвитку людського капіталу, створення сприятливих умов для розвитку промислово-виробничого сектора, підприємництва, надходження інвестицій в економіку територіальної громади;

8. Сталості – використання ресурсів територіальної громади не може шкодити наступним поколінням;

9. Екологічності – при прийнятті рішення має забезпечуватись його мінімальний негативний вплив на навколишнє природне середовище;

10. Системності – кожне рішення розглядається в контексті його дії разом з іншими рішеннями в просторі та часі (стратегічне планування);

11. Збереження архітектурної спадщини, культурних надбань поряд із надбаннями сучасності, формування естетичного зовнішнього вигляду будівель населених пунктів територіальної громади;

12. Міжнаціональної єдності, мовної та міжконфесійної толерантності, взаємоповаги.

Стаття 10. Відкритість та прозорість у діяльності органів місцевого самоврядування

1. Органи місцевого самоврядування здійснюють свою діяльність, керуючись принципами відкритості і прозорості, та забезпечують належну та ефективну взаємодію з територіальною громадою, що є необхідною умовою демократичного управління.

2. Відкритість і прозорість діяльності органів місцевого самоврядування забезпечується через можливість доступу членів територіальної громади до повної, об'єктивної, достовірної інформації про цю діяльність в обсягах та у порядку, встановлених законом.

3. Офіційний веб-сайт територіальної громади:

3.1. На офіційному веб-сайті територіальної громади в мережі Інтернет оприлюднюється:

1) інформація про організаційну структуру, місію, функції, повноваження, основні завдання, напрями діяльності та фінансові ресурси органів і міської ради;

2) нормативно-правові акти, акти індивідуальної дії (крім внутрішньоорганізаційних), прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, проекти їх рішень;

3) протоколи засідань постійних комісій міської ради;

4) довідник комунальних підприємств, установ (закладів) та організацій, у тому числі їх телефонів та адрес;

5) звіт про використання бюджетних коштів, виконання бюджету;

6) річні плани закупівель;

7) переліки адміністративних послуг та інформаційні картки адміністративних послуг;

8) графік прийому громадян;

9) перелік об'єктів комунальної власності;

- 10) перелік суб'єктів господарювання комунальної власності;
- 11) інша інформація, порядок обов'язкового оприлюднення якої встановлений законом, Статутом чи рішеннями органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

3.2. Інформація на офіційному веб-сайті територіальної громади в мережі Інтернет розміщується українською мовою.

3.3. Органи та посадові особи місцевого самоврядування можуть мати офіційні облікові записи в соціальних мережах.

4. Питання доступу членів територіальної громади до публічної інформації, розпорядником якої є Пирятинська міська рада та її виконавчі органи, регулюються відповідними законами України та цим Статутом.

5. Інформаційна відкритість як один з найважливіших принципів діяльності органів місцевого самоврядування ґрунтується на конституційному праві територіальної громади отримувати інформацію про діяльність органів та посадових осіб і забезпечується шляхом:

оприлюднення відповідними службами міської ради на офіційному веб-сайті територіальної громади у мережі Інтернет інформації про дати засідань сесії міської ради та виконавчого комітету міської ради, про порядок денний цих засідань, а також проекти рішень та прийняті рішення;

висвітлення діяльності органів та посадових осіб міської ради у засобах масової інформації, в мережі Інтернет, проведення прес-конференцій, брифінгів та інших публічних заходів депутатами та посадовими особами міської ради;

оголошення інформації під час публічних виступів посадових осіб та депутатів міської ради;

функціонування „гарячих“ телефонних ліній, проведення прямих ефірів за участю посадових осіб міської ради та її виконавчих органів;

публічного звітування міського голови, старост, виконавчих органів ради, депутатських комісій та депутатів міської ради;

запрошення у встановленому порядку представників засобів масової інформації, а також запрошення почесних гостей і членів територіальної громади на пленарні засідання міської ради, засідання виконавчого комітету ради, прес-конференції, брифінги, інші публічні заходи виконавчих органів та посадових осіб міської ради;

безпосереднього доведення до заінтересованих осіб інформації (усно, письмово чи в інший спосіб) шляхом надання відповідей на звернення громадян та інформаційні запити журналістів і засобів масової інформації;

розміщення у приміщеннях виконавчих органів ради, комунальних підприємств інформаційних стендів або інших засобів інформації, які містять коротку інформацію про їх діяльність та послуги, що надаються мешканцям; передбачають перелік документів для звернення по тих чи інших питаннях, конкретні та вичерпні рекомендації, необхідні для вирішення питань;

опублікування інформації в пресі, повідомлення інформації по радіо та телебаченню, видання інформаційних бюлетенів;

6. Відносини, що виникають при реалізації принципу інформаційної відкритості місцевого самоврядування, регулюються Конституцією, законами України „Про звернення громадян“, „Про інформацію“, „Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні“, „Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації“, „Про основи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності“, іншими законодавчими актами, цим Статутом.

7. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування або їх окремі положення, які містять державну таємницю або іншу захищену законом інформацію, оприлюднюються відповідно до чинного законодавства.

8. Службові адреси та службові телефони посадовців місцевого самоврядування публікуються та оновлюються на веб-сайті територіальної громади, в засобах масової інформації або іншим аналогічним чином не рідше одного разу на рік.

9. Засідання міської ради та її виконавчого комітету є відкритими. Проведення закритого засідання допускається лише для розгляду відповідно до закону окремо визначених питань в інтересах нерозголошення конфіденційної інформації про особу, державну чи іншу таємницю, що охороняється законом.

В такому випадку лише ці питання включаються до порядку денного закритого пленарного засідання, виступають предметом обговорення та підставою прийняття рішення.

10. З метою публічного інформування про свою діяльність, забезпечення впливу громадськості на формування і реалізацію політики міської ради, її виконавчих органів та посадових осіб, а також для сприяння громадському контролю міський голова, виконавчі органи, депутатські комісії та депутати міської ради зобов'язані регулярно звітувати перед громадою та перед міською радою відповідно до чинного законодавства.

11. Члени територіальної громади мають право бути присутніми на відкритих засіданнях міської ради та виконкому при обговоренні питань у зв'язку з розробкою планів соціально-економічного розвитку, проекту бюджету, проектів програм та інших рішень, що представляють суспільний інтерес, а також при розгляді питань, що стосуються цих осіб.

12. Особи, присутні на засіданнях міської ради або виконкому, повинні утримуватись від публічних проявів свого ставлення до того, що відбувається на засіданні, і не порушувати порядок ведення засідання.

13. Порядок відвідування засідань міської ради та її органів членами територіальної громади регулюється Регламентом міської ради.

Стаття 11. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування

1. Систему актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування в територіальній громаді складають:

- рішення міської ради;
- рішення виконкому міської ради;
- розпорядження міського голови;
- акти інших виконавчих органів ради та їх посадових осіб.

2. Міська рада, виконком та інші виконавчі органи ради в межах своїх повноважень приймають акти нормативно-правового та іншого характеру.

3. Акти органів та посадових осіб міської ради нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо самими актами не встановлено пізніший термін набрання ними чинності.

4. Акти органів та посадових осіб міської ради доводяться до відома виконавців та усіх зацікавлених осіб.

5. Рішення міської ради у п'ятиденний строк з моменту його прийняття може бути зупинено міським головою і внесено на повторний розгляд міської ради із обґрунтуванням зауважень. У цьому разі рада зобов'язана у двотижневий строк повторно розглянути рішення. Якщо рада відхилила зауваження міського голови і підтвердила попереднє рішення двома третинами голосів від загального складу ради, це рішення набирає чинності.

6. Виконком у межах своїх повноважень приймає рішення нормативного та іншого характеру. Рішення виконкому приймаються на його засіданні більшістю голосів від загального складу виконкому і підписуються міським головою, додатки до рішення - керуючим справами виконкому міської ради.

7. Рішення виконкому з питань, віднесених до власної компетенції виконавчих органів міської ради, можуть бути:

скасовані міською радою у разі їх невідповідності Конституції чи законам України, іншим актам законодавства, рішенням міської ради;

тимчасово зупинені розпорядженням міського голови з винесенням цього питання на найближче пленарне засідання міської ради.

8. Міський голова в межах своїх повноважень видає розпорядження нормативного та іншого характеру.

9. Кожен орган місцевого самоврядування за допомогою актів вирішує питання у межах власних повноважень.

10. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, які прийняті згідно з чинним законодавством, є обов'язковими для виконання усіма посадовими особами, підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності, розташованими на території територіальної громади, а також громадськими утвореннями і громадянами.

11. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування у разі їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку та скасовуються згідно із чинним законодавством.

12. Невиконання або неналежне виконання актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування, виданих відповідно до чинного законодавства, тягне за собою передбачену законом відповідальність.

13. На вимогу міської ради та її посадових осіб керівники розташованих або зареєстрованих на території територіальної громади підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності зобов'язані прибути на її засідання для надання інформації з питань, віднесених до відання ради та її органів, відповіді на запити депутатів.

14. Місцеві органи виконавчої влади, підприємства, установи та організації, а також громадяни несуть встановлену законом відповідальність перед радою за заподіяну місцевому самоврядуванню шкоду їх діями або бездіяльністю, а також в результаті невиконання рішень міської ради та її посадових осіб, прийнятих у межах наданих їм повноважень.

Стаття 12. Тлумачення актів органів місцевого самоврядування

1. Офіційне тлумачення актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування здійснюють ті органи і посадові особи, що їх прийняли.

2. Офіційне тлумачення цього Статуту, рішень, прийнятих територіальною громадою на місцевому референдумі, здійснюється міською радою за поданням міського голови, зверненням депутатів міської ради, загальних зборів членів територіальної громади або за внесеною місцевою ініціативою.

Стаття 13. Підзвітність та підконтрольність органів та посадових осіб місцевого самоврядування територіальній громаді

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування є підзвітними та підконтрольними Територіальній громаді та в обов'язковому порядку, який визначений Законом України „Про доступ до публічної інформації“ та цим Статутом, надають її членам необхідну інформацію про результати своєї роботи.

2. Органи та посадові особи місцевого самоврядування періодично, але не менш як два рази на рік інформують населення про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, місцевого бюджету, з інших суспільно значущих питань, звітують перед територіальною громадою про свою діяльність.

3. Територіальна громада має право на отримання достовірної інформації про діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування, яка може включати такі відомості:

- структура та чисельний склад органів місцевого самоврядування;
- компетенція органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
- порядок призначення та звільнення посадових осіб місцевого самоврядування;
- зміст актів та інших документів, які прийняті та готуються до прийняття у системі місцевого самоврядування, що зачіпають інтереси членів територіальної громади;
- стан виконання бюджету та місцевих програм;
- інша інформація в порядку, що не суперечить чинному законодавству.

4. Посадові особи місцевого самоврядування повинні не рідше ніж раз на місяць проводити прийом жителів територіальної громади з особистих питань, що стосуються повноважень цих посадових осіб.

Стаття 14. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування несуть відповідальність за свою діяльність (бездіяльність) перед територіальною громадою, державою, юридичними і фізичними особами.

2. Підстави, види і порядок відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначаються Конституцією, Законом України „Про місцеве самоврядування в Україні“, іншими законодавчими актами.

3. Порядок, випадки і підстави дострокового припинення повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначаються Законом України „Про місцеве самоврядування в Україні“, іншими законами.

Стаття 15. Етика поведінки посадової особи органу місцевого самоврядування

1. Будучи уособленням влади, реалізуючи у межах своєї компетенції владну політику на території міської територіальної громади, посадова особа органу місцевого самоврядування повинна слугувати прикладом поведінки для мешканців.

2. Ознакою високого професіоналізму посадової особи органу місцевого самоврядування поряд з компетентністю є його чесність та порядність, дотримання культури спілкування, загальноприйнятних моральних норм і принципів.

3. Посадова особа органу місцевого самоврядування повинна підтримувати авторитет інституту місцевого самоврядування, уникати вчинків, які можуть спричинити шкоду територіальній громаді, державі, органам місцевого самоврядування, негативно вплинути на їх репутацію.

4. Під час виконання своїх функціональних обов'язків посадова особа органів місцевого самоврядування повинна притримуватися загальнолюдських моральних правил і етичних норм, зокрема: правдивості і чесності у вчинках і рішеннях; неупередженості і об'єктивності у судженнях і висновках; непримиренності до несправедливості та порушень морально-етичних і правових норм.

5. Посадовій особі органу місцевого самоврядування слід уникати взаємовідносин із особами, які намагаються вплинути на об'єктивність його висновків і суджень, або негайно припиняти їх, вказуючи на недопустимість здійснюваного тиску у будь-якій формі.

6. Посадова особа місцевого самоврядування не має права розкривати або використовувати у своїх власних інтересах, в інтересах будь-якої іншої особи чи на шкоду зацікавленій по справі стороні конфіденційну інформацію, отриману завдяки своєму службовому положенню.

Стаття 16. Етика поведінки депутатів міської ради

1. Депутат міської ради, як представник інтересів територіальної громади та член ради, здійснюючи депутатські повноваження, повинен дотримуватися таких правил депутатської етики:

керуватися інтересами територіальної громади, представником якої він виступає, та загальнодержавними інтересами;

не використовувати депутатський мандат в особистих інтересах чи в корисливих цілях;

керуватися у своїй діяльності та поведінці загально визнаними принципами порядності, честі і гідності;

не розголошувати відомостей, що становлять державну або іншу таємницю, яка охороняється законом, інших відомостей з питань, що розглядалися на закритих засіданнях міської ради чи її органів і не підлягають за їх рішенням розголошенню, та відомостей, які стосуються таємниці особистого життя депутата міської ради або виборця, що охороняється законом, чи стали йому відомі у зв'язку з його участю в депутатських перевірках;

не допускати образливих висловлювань, не використовувати у публічних виступах недостовірні або неперевірені відомості стосовно органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій, їх керівників та

інших посадових чи службових осіб, депутатських груп, фракцій, окремих депутатів, фізичних осіб;

не приймати будь-яких гонорарів, подарунків, не отримувати винагород безпосередньо чи опосередковано за дії, пов'язані зі здійсненням ним депутатських повноважень.

2. Питання дотримання депутатом депутатської етики є предметом розгляду постійної комісії міської ради, яка займається питаннями депутатської діяльності та законності.

Стаття 17. Подолання конфлікту інтересів

1. У разі, якщо на розгляд сесії міської ради або засідання виконкому винесене питання, яке породжує у міського голови, депутатів міської ради, інших посадових осіб місцевого самоврядування конфлікт інтересів, ці особи, до голосування за рішення, зобов'язані повідомити про цей конфлікт інтересів.

2. Конфлікт інтересів – це ситуація, коли рішення, що приймається міською радою, виконкомом міської ради може мати позитивні чи негативні наслідки для приватного інтересу суб'єкта (одного із суб'єктів) прийняття рішення (міського голови, депутата міської ради, інших посадових осіб місцевого самоврядування), його родичів, друзів, близьких знайомих.

3. Повідомлення про конфлікт інтересів не несе будь-яких правових наслідків при прийнятті рішення сесією міської ради або виконкомом. Неповідомлення про наявний конфлікт інтересів є порушенням антикорупційного законодавства.

Розділ III. УЧАСТЬ ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У ЗДІЙСНЕННІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ. ЄДНІСТЬ ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ ЧЛЕНІВ ГРОМАДИ

Стаття 18. Форми безпосередньої участі членів територіальної громади у місцевому самоврядуванні

1. Право членів територіальної громади – активних суб'єктів місцевого самоврядування брати безпосередню участь у здійсненні місцевого самоврядування може бути реалізовано у наступних формах:

місцеві вибори;

місцевий референдум;

консультативні опитування;

загальні збори (конференції) членів територіальної громади за місцем проживання;

індивідуальні та колективні звернення (петиції) жителів територіальної громади до органів і посадових осіб місцевого самоврядування;

громадські слухання;

місцеві ініціативи;

участь у роботі органів місцевого самоврядування і роботі на виборних посадах місцевого самоврядування;

участь у створенні і діяльності органів самоорганізації населення;

масові мирні акції (мітинги, ходи, пікетування, демонстрації);

участь у роботі колегіальних органів, робочих груп, комісій, які створюються при органах місцевого самоврядування;

участь у роботі громадських рад, громадських колегій та інших консультативно-дорадчих органів при органах та посадових особах місцевого самоврядування;

участь у роботі наглядових рад комунальних підприємств;

інші не заборонені законом види і форми громадської участі, передбачені чинним законодавством України, цим Статутом та нормативно-правовими актами міської ради.

2. Обмеження прав членів територіальної громади на місцеве самоврядування відповідно до Конституції і законів України може бути здійснено лише в умовах військового або надзвичайного стану у передбаченому законом порядку.

Стаття 19. Місцевий референдум

1. Місцевий референдум у громаді є формою вирішення членами територіальної громади питань, віднесених Конституцією, законами України до відання місцевого самоврядування, шляхом вільного волевиявлення активних суб'єктів місцевого самоврядування. Місцевий референдум є найвищим виявом безпосередньої влади з боку її першоджерела – членів територіальної громади.

2. Коло питань, які не можуть бути винесені на місцевий референдум, визначаються чинним законодавством України.

3. Рішення, прийняті місцевим референдумом, мають вищу юридичну силу по відношенню до усіх інших правових актів органу місцевого самоврядування і не вимагають будь-якого затвердження органами місцевого самоврядування або органами державної влади. Зміна або відміна рішення, прийнятого шляхом референдуму, здійснюється виключно референдумом або в судовому порядку.

4. Місцевий референдум може проводитися з метою вирішення безпосереднім волевиявленням членами територіальної громади найбільш важливих питань, віднесених до відання місцевого самоврядування.

5. Питання, що виносяться на місцевий референдум, не повинні призводити до порушення рівноправності, громадської злагоди в суспільстві, обмежувати або скасовувати права і свободи людини і громадянина, конституційні гарантії їх реалізації.

6. Порядок ініціації і проведення референдуму визначається відповідним Законом України.

Стаття 20. Місцеві вибори

1. Місцеві вибори – це обрання міського голови, депутатів міської ради, сільських старост, шляхом голосування жителів територіальної громади на засадах реалізації принципів загального, прямого, рівного виборчого права при таємному голосуванні, відповідно до Закону України „Про місцеві вибори“.

2. Основні засади, порядок призначення, підготовки і проведення виборів старост, депутатів міської ради і міського голови, встановлення результатів голосування визначаються відповідними законами України.

Стаття 21. Участь членів територіальної громади у місцевому самоврядуванні через створення і діяльність органів самоорганізації населення

1. Органи самоорганізації населення є елементом системи місцевого самоврядування й однією з форм участі членів територіальної громади у вирішенні окремих питань місцевого значення. Правовий статус, порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення за місцем проживання визначаються законом.

2. За ініціативою жителів міською радою може надавати дозвіл на створення будинкових, вуличних, квартальних та інших органів самоорганізації населення у порядку, визначеному законодавством.

Стаття 22. Консультативне опитування членів територіальної громади

1. Питання, які не віднесені чинним законодавством України до відання місцевого самоврядування, але мають важливе значення для соціально-економічного і культурного розвитку територіальної, громадської безпеки, дотримання прав і свобод громадян, можуть бути винесені на консультативне опитування членів територіальної громади.

2. Результати консультативного опитування мають рекомендаційний характер.

3. Рішення про проведення консультативного опитування приймається міською радою. Одночасно приймається рішення про створення комісії з організації консультативного опитування та вивчення й узагальнення його результатів.

4. Результати консультативного опитування оприлюднюються в місцевих засобах масової інформації, враховуються органами місцевого самоврядування при прийнятті рішень.

5. Порядок підготовки і проведення консультативного опитування членів територіальної громади визначається положенням про консультативне опитування членів територіальної громади, яке затверджує міська рада.

Стаття 23. Загальні збори (конференції) членів територіальної громади за місцем проживання

1. Члени територіальної громади для спільного публічного обговорення та безпосереднього вирішення питань місцевого значення, що стосуються загальних інтересів усієї територіальної громади або питань, що мають важливе значення для жителів певної території територіальної громади чи території старостинського округу, проводять загальні збори членів територіальної громади (далі – загальні збори).

2. У випадках, коли організаційно й технічно неможливо провести загальні збори членів територіальної громади, можуть скликатися збори (конференція) представників членів територіальної громади.

3. На розгляд загальних зборів (конференцій) можуть виноситися такі питання:

1) інформування членів територіальної громади про прийняті радою та її виконавчими органами рішення, стан їх виконання, а також виконання законів України, підзаконних актів з питань, що становлять громадський інтерес для всіх членів територіальної громади або її частини;

2) заслуховування інформації міського голови, старости, керівників виконавчих органів ради, органів самоорганізації населення, звітів керівників підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади, в частині питань, порушених жителями населених пунктів громади, жителів мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку тощо;

3) ініціювання і створення органів самоорганізації населення, схвалення положень про них, внесення змін і доповнень до положень, вирішення питань про дострокове припинення повноважень органів самоорганізації населення тощо;

4) розгляд і внесення жителями населених пунктів громади пропозицій до ради щодо найменування, перейменування населених пунктів, вулиць, площ тощо, встановлення пам'ятників тощо в межах цих населених пунктів.

5) прийняття рішення про участь на громадських засадах жителів територіальної громади в роботах з благоустрою, заходах з охорони громадського порядку, збереженню житлового фонду, пам'ятників історії та культури, наданні допомоги соціально незахищеним членам громади та ін.;

6) прийняття рішення про добровільні цільові внески, пожертви жителів певної частини територіальної громади на громадські потреби.

Цей перелік питань, віднесених до відання загальних зборів членів територіальної громади не є вичерпним. На розгляд загальних зборів можуть відноситись і інші питання, що стосуються загальних інтересів усієї територіальної громади або питань, що мають важливе значення для жителів певної території територіальної громади чи території старостинського округу.

4. З питань, що розглядаються, загальні збори приймають рішення. Рішення загальних зборів є обов'язковими для виконання органами самоорганізації населення та враховуються органами місцевого самоврядування.

5. Процедура ініціювання, оголошення, підготовки, проведення загальних зборів (конференцій), а також порядок реалізації прийнятих ними рішень визначаються у положенні про загальні збори (конференції) членів територіальної громади за місцем проживання, яке затверджується міською радою.

Стаття 24. Консультативно-дорадчі органи

1. При органі місцевого самоврядування можуть створюватись консультативно-дорадчі органи (громадські ради, дорадчі комітети, комісії інші), до яких можуть бути включені представники інститутів громадянського суспільства, органів самоорганізації населення.

2. Персональний склад консультативно-дорадчих органів може затверджуватися як міською радою та її виконавчим органом, так і міським головою.

3. Основним завданням консультативно-дорадчих органів є підготовка пропозицій щодо попереднього обговорення питань, віднесених до компетенції органу місцевого самоврядування, стратегічного планування тощо.

Стаття 25. Місцеві ініціативи

1. Члени територіальної громади мають право ініціювати розгляд у раді будь-якого питання, віднесеного законом до компетенції місцевого самоврядування.

2. Місцева ініціатива реалізується у формі подання до ради проекту рішення ради чи виконавчого комітету разом з супровідними документами, визначеними Регламентом ради та виконавчого комітету.

3. Суб'єктами розробки проекту рішення ради чи виконавчого комітету у порядку місцевої ініціативи можуть бути:

- 1) члени територіальної громади, об'єднані в ініціативну групу;
- 2) інститути громадянського суспільства, легалізовані на території громади;
- 3) органи самоорганізації населення, легалізовані на території громади.

4. Проект рішення, поданого у порядку місцевої ініціативи, розглядається на сесії ради чи засіданні Виконавчого комітету у порядку, встановленому Регламентом ради та виконавчого комітету з урахуванням положень цього Статуту та чинного законодавства за участю членів ініціативної групи.

5. Порядок реалізації місцевої ініціативи визначається положенням про місцеві ініціативи членів територіальної громади, яке затверджує міська рада.

Стаття 26. Громадські слухання

1. Територіальна громада має право проводити громадські слухання - зустрічатися з депутатами відповідної ради та посадовими особами місцевого самоврядування, під час яких члени територіальної громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування.

2. Громадські слухання проводяться не рідше одного разу на рік.

3. Пропозиції, які вносяться за результатами громадських слухань, підлягають обов'язковому розгляду органом місцевого самоврядування.

4. Громадські слухання поділяються на:

1) Загальні – громадські слухання, предмет яких зачіпає інтереси всіх членів територіальної громади.

2) Місцеві – громадські слухання, які стосуються частини членів територіальної громади.

5. За результатами громадських слухань приймаються рішення. Пропозиції, що ухвалені за результатами громадських слухань підлягають обов'язковому розгляду органами і посадовими особами місцевого самоврядування.

Стаття 27. Звернення громадян до органів і посадових осіб місцевого самоврядування

1. Члени територіальної громади, незалежно від їх віку і громадянства, мають право направляти індивідуальні або колективні звернення до органів і посадових осіб місцевого самоврядування. Порядок подачі та розгляду звернень громадян визначається Законом України „Про звернення громадян“ та іншими нормативно-правовими актами.

2. Члени територіальної громади мають право безперешкодно (в рамках внутрішнього розпорядку органу місцевого самоврядування) особисто звертатися в ці органи та до їх

посадових осіб із зауваженнями, скаргами, пропозиціями з питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, а також із заявами або клопотаннями щодо реалізації своїх законних прав та інтересів і скаргами про їх порушення у межах повноважень, визначених законодавством для органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

3. Метою звернень членів територіальної громади можуть бути:

1) висловлення певних прохань до органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій та їхніх посадових осіб;

2) внесення конкретних пропозицій з питань соціально-економічного та культурного розвитку громади чи окремих територій;

4. Індивідуальне або колективне звернення може бути усним або письмовим. Усне звернення, викладене громадянином або групою осіб на особистому прийомі, або за допомогою засобів телефонного зв'язку через визначені контактні центри, телефонні „гарячі лінії“ та записується (реєструється) посадовою особою.

5. Письмове звернення надсилається поштою або передається до відповідного органу чи посадової особи місцевого самоврядування громадянином особисто або через уповноважену ним особу і реєструється в установленому порядку. Письмове звернення також може бути надіслане з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку (електронне звернення).

Стаття 28. Електронна форма участі у місцевому самоврядуванні

1. Електронне звернення – це письмова пропозиція (зауваження), заява (клопотання), скарга, надіслана з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку. Електронні звернення розглядаються органами та посадовими особами місцевого самоврядування в порядку та строки, передбачені Законом України „Про звернення громадян“.

2. Особливою формою колективного звернення громадян є електронна петиція.

3. Громадяни можуть звернутися з електронними петиціями до органів місцевого самоврядування через офіційний веб-портал міської ради в мережі Інтернет, яке здійснює збір підписів на підтримку електронної петиції в порядку, передбаченому Законом України „Про звернення громадян“ та Положенням про електронні петиції затвердженого міською радою.

4. Електронна петиція, адресована органу місцевого самоврядування, розглядається за умови збору на її підтримку не менш як 300 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції.

Міська рада забезпечує технічну можливість офіційного веб-порталу приймати електронні звернення та розміщувати електронні петиції до органів місцевого самоврядування.

Стаття 29. Порядок проведення масових вуличних заходів

1. Громадяни – члени територіальної громади відповідно до ст. 39 Конституції України мають право на мирні акції на території територіальної громади – збиратися мирно, без зброї, проводити збори, мітинги (пикети), вуличні ходи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи місцевого самоврядування.

2. Метою таких акцій може бути привернення уваги органів і посадових осіб місцевого самоврядування до актуальних проблем загальноміського значення, що вимагають негайного розв'язання, до проблем соціального забезпечення мешканців територіальної громади, охорони довкілля, підтримання громадської безпеки тощо.

3. Якщо мета масових акцій суперечить положенням Конституції України та інтересам національної безпеки, а їх проведення може спричинити порушення громадського порядку і спокою, стати поштовхом до заворушень і злочинів, завдати шкоди здоров'ю населення, порушити права і свободи інших людей, відповідні органи та посадові особи місцевого самоврядування зобов'язані звернутися до суду, який може заборонити проведення таких масових акцій.

4. Порядок подачі повідомлення про намір провести мирну акцію і порядок проведення цих акцій визначається положенням про мирні громадські акції, що затверджується міською радою.

Стаття 30. Участь членів територіальної громади у роботі колегіальних органів місцевого самоврядування

1. Члени територіальної громади можуть бути присутніми на відкритих засіданнях міської ради, засіданнях постійних комісій та виконавчих органів міської ради.

Стаття 31. Особиста участь членів територіальної громади в обговоренні питань місцевого життя

1. Кожен член територіальної громади має право вільно обговорювати важливі питання місцевого життя.

2. З метою реалізації цього права та урахування громадської думки членів територіальної громади органи місцевого самоврядування оприлюднюють у засобах масової інформації проекти програм соціально-економічного розвитку і приватизації об'єктів комунальної власності, місцевого бюджету, регуляторних актів, нормативно-правових актів, що торкаються інтересів усіх або більшості членів територіальної громади, певних соціальних груп, інші проекти суспільно значущих рішень.

Стаття 32. Інші форми участі членів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування. Єдність прав та обов'язків членів громади

1. Перелік форм участі членів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування, визначений цим Статутом, не є вичерпним.

2. Органи та посадові особи місцевого самоврядування сприяють становленню та розвитку різних форм участі жителів територіальної громади – як у складі громадських об'єднань, так і індивідуально – у здійсненні місцевого самоврядування.

3. Додатково до вказаних вище можуть вживатися такі форми участі членів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування на громадських та інших засадах:

1) участь членів територіальної громади на громадських засадах у роботі комісій та робочих груп, які утворюються при органах місцевого самоврядування за певними напрямками діяльності (архітектура та містобудування, економічна політика, житлово-комунальне господарство, екологія, тощо). положення про ці комісії і групи приймаються рішенням відповідного органу місцевого самоврядування;

2) участь у роботі консультативно-дорадчих органів, які утворюються при органах та посадових особах місцевого самоврядування, з метою вивчення і організації забезпечення потреб членів територіальної громади. Положення про ці консультативно-дорадчі органи затверджуються рішеннями міської ради, виконавчого комітету міської ради;

3) участь у роботі координаційних спеціалізованих рад: пенсіонерів, інвалідів, іноземців, біженців, воїнів-інтернаціоналістів, учасників ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи, військовослужбовців, не забезпечених житлом, а також політико-консультативній раді, радах козацьких організацій, представників етнонаціональних товариств, громадських та благодійних організацій, ради релігійно-світської згоди тощо. Положення про ці ради затверджуються виконавчим комітетом міської ради;

4) залучення членів територіальної громади в якості фахівців чи експертів до розгляду питань, що належать до повноважень міської ради, та участі у їх вирішенні;

5) виконання на добровільних засадах обов'язків радника, помічника органу чи посадової особи міської ради, депутата міської ради, виконання іншої волонтерської роботи в інтересах територіальної громади;

6) визначення годин та абонентської лінії телефонного зв'язку для безпосереднього та регулярного спілкування посадових осіб місцевого самоврядування з мешканцями територіальної громади;

7) проведення регулярних опитувань мешканців шляхом анкетування, через комп'ютерну або телефонну інформаційну мережу;

8) розміщення інформації з питань місцевого самоврядування на електронному веб-сайті територіальної громади з метою регулярного отримання запитань та пропозицій мешканців територіальної громади;

9) інші форми участі членів територіальної громади у вирішенні питань життя територіальної громади.

5. Нові форми безпосередньої участі мешканців територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування можуть ініціюватися членами територіальної громади, а також встановлюватися органами та посадовими особами місцевого самоврядування.

6. Здійснення права на участь у міському самоврядуванні не повинно порушувати права та свободи інших осіб, права органів місцевого самоврядування і територіальної громади у цілому.

7. Права і обов'язки членів міської громади взаємопов'язані. Наявність прав породжує необхідність виконання обов'язків. Члени міської громади, крім виконання обов'язків, встановлених Конституцією і законами України, зобов'язані:

1) знати і виконувати Статут, локальні правові і нормативні акти, що діють на території міста;

2) дотримуватися чистоти і порядку на всій території громади, зокрема на території власного мешкання;

3) сприяти в міру особистих здібностей і можливостей благоустрою населених пунктів територіальної громади, розвитку громади, зростанню життєвого рівня її членів;

4) використовувати за цільовим призначенням комунальні фонди, бюджетні кошти майно територіальної громади;

5) поважати символіку територіальної громади і використовувати її тільки відповідно до призначення.

8. Цей Статут зобов'язує кожного члена міської громади не порушувати прав і свобод інших жителів територіальної громади. Здійснення права на участь у самоврядуванні громади одним її членом не повинно порушувати права та свободи інших членів та не членів міської громади, які на законних підставах перебувають на території громади, права територіальної громади загалом.

9. За порушення прав і свобод членів громади настає, згідно з законодавством України, адміністративна, цивільна та кримінальна відповідальність.

10. Будь-які обмеження права членів міської громади на участь у самоврядуванні в залежності від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного і соціального походження, майнового стану, терміну проживання на відповідній території, за мовними й іншими ознаками забороняється.

РОЗДІЛ IV. ОРГАНИ І ПОСАДОВІ ОСОБИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЇХНІХ ПОСАДОВИХ ОСІБ. КОНТРОЛЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЇХ ПОСАДОВИХ ОСІБ.

Стаття 33. Міська рада – представницький орган місцевого самоврядування

1. Міська рада – представницький орган місцевого самоврядування, що представляє територіальну громаду і здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування.

2. Порядок формування, діяльності, функції, завдання міської ради та її органів визначаються Конституцією України, Законами України „Про місцеве самоврядування в Україні“, „Про статус депутатів місцевих рад“, Європейською Хартією місцевого самоврядування, цим Статутом, Регламентом міської ради та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 34. Депутат міської ради

1. Депутат міської ради є представником інтересів територіальної громади, виборців свого виборчого округу, виражає і захищає інтереси територіальної громади – виборців свого округу, виконує їх доручення в межах своїх повноважень, бере активну участь у здійсненні місцевого самоврядування.

2. Депутат міської ради наділяється відповідно до Закону України „Про статус депутатів місцевих рад“ всією повнотою прав, необхідних для забезпечення його реальної участі в діяльності ради та її виконавчих органів.

3. Повноваження депутатів міської ради починаються з дня відкриття першої сесії міської ради з моменту офіційного оголошення підсумків виборів територіальною виборчою комісією і закінчуються в день відкриття першої сесії Міської ради нового скликання.

4. Депутат міської ради приймає присягу такого змісту:

„Приставаючи до виконання обов’язків депутата Пирятинської міської ради, зобов’язуюсь усіма своїми діями дбати про благо Пирятинської міської територіальної громади та добробут жителів, гідно представляти своїх виборців, відстоювати їх права і свободи. Присягаю дотримуватись Конституції України, законів України, Статуту Пирятинської міської територіальної громади та сумлінно виконувати свої обов’язки“. Присягу зачитує старший за віком депутат. Кожен депутат скріплює присягу своїм підписом.

5. Повноваження депутата міської ради, обраного замість того депутата, який вибув, або на повторних виборах, починаються з дня заслуховування на черговому після виборів депутата міської ради пленарному засіданні повідомлення територіальної виборчої комісії про підсумки виборів.

6. Повноваження депутата міської ради припиняються достроково за наявністю підстав, визначених чинним законодавством.

Стаття 35. Постійні комісії міської ради

1. Постійні комісії міської ради є постійно діючими органами, які обираються з числа депутатів ради на строк її повноважень для вивчення, попереднього розгляду і підготовки питань, віднесених до відання ради та для здійснення контролю за виконанням рішень міської ради, її виконавчих органів і власних рекомендацій.

2. Перелік постійних комісій міської ради та їх персональний склад затверджуються новообраною Міською радою на її першій сесії.

3. Постійні комісії міської ради діють згідно з Законами України „Про місцеве самоврядування в Україні“, „Про статус депутатів місцевих рад“, іншими нормативно-правовими актами, Регламентом Міської ради і Положенням про постійні комісії міської ради, що затверджуються новообраною радою.

Стаття 36. Міський голова

1. Міський голова є головною посадовою особою територіальної громади, що обирається на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування на строк, який визначений законом, і здійснює свої повноваження на постійній основі.

2. Міський голова за посадою очолює виконавчий комітет міської ради та головує на засіданнях міської ради та виконавчого комітету.

3. Порядок обрання, діяльність, повноваження міського голови визначаються Конституцією України, Законом України „Про місцеве самоврядування в Україні“, цим Статутом, Регламентом міської ради та іншими нормативно-правовими актами України.

Стаття 37. Виконавчі органи міської ради

1. Виконавчими органами міської ради є її виконавчий комітет, відділи та інші утворені радою виконавчі органи.

2. Виконавчі органи міської ради підконтрольні і підзвітні міській раді, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади також підконтрольні відповідним органам виконавчої влади.

3. У межах, встановлених законами України, виконавчі органи міської ради здійснюють власні і делеговані повноваження у сферах і галузях: соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку; бюджету, фінансів і цін, управління комунальною власністю; житлово-комунального господарства, побутового і торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку; будівництва, освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту; регулювання земельних відносин і охорони навколишнього природного середовища; соціального захисту населення; зовнішньоекономічної, оборонної діяльності; первинної правової допомоги та юридичного забезпечення діяльності міської ради та її виконавчих органів та інші повноваження.

4. Міська рада приймає рішення про розмежування повноважень між виконавчим комітетом міської ради, іншими виконавчими органами міської ради у межах повноважень, наданих чинним законодавством виконавчим органам міської ради.

Стаття 38. Виконавчий комітет міської ради

1. Виконавчий комітет міської ради є виконавчим органом міської ради, який утворюється нею на строк її повноважень.

2. Очолює виконавчий комітет міський голова. У разі відсутності міського голови або неможливості виконання ним своїх обов'язків організовує роботу виконавчого комітету керуючий справами Виконавчого комітету міської ради або один із заступників міського голови з питань діяльності виконавчих органів міської ради, на якого міським головою ці обов'язки буде покладено.

3. Виконавчий комітет є юридичною особою, має свою печатку та інші реквізити.

4. Кількісний та персональний склад виконавчого комітету затверджується міською радою за поданням міського голови. За посадою до складу виконавчого комітету входить: міський голова, заступники міського голови, керуючий справами виконавчого комітету, секретар міської ради, старости та інші особи за пропозицією міського голови. До складу виконавчого комітету не можуть входити депутати міської ради, окрім секретаря міської ради.

5. Порядок скликання засідання виконавчого комітету та порядок прийняття ним рішень визначаються Регламентом виконавчого комітету. Засідання виконавчого комітету носять відкритий характер, крім випадків, передбачених законодавством.

6. Виконавчий комітет міської ради у своєму складі має апарат виконавчого комітету міської ради, який утворюється рішенням міської ради, до складу якого входить: міський голова, керуючий справами виконавчого комітету, заступники міського голови, секретар міської ради, старости, а також керівники відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, посадові особи та працівники.

Стаття 39. Староста

1. Староста є виборною посадовою особою місцевого самоврядування, який представляє інтереси відповідного старостинського округу.

2. Старостинський округ - це частина території громади в Україні, на якій розташовані один або декілька населених пунктів (сіл, селищ, міст), крім адміністративного центру територіальної громади, визначеною сільською, селищною, міською радою з метою забезпечення представництва інтересів жителів такого населеного пункту (населених пунктів) старостою.

3. Староста працює на постійній основі в апараті відповідної ради та її виконавчого комітету, а в разі обрання членом цього виконавчого комітету - у виконавчому комітеті ради.

4. При здійсненні наданих повноважень староста є відповідальним і підзвітним сільській, селищній, міській раді та підконтрольним сільському, селищному, міському голові.

5. Порядок організації роботи старости визначається Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законами України, а також Положенням про старосту.

Стаття 40. Органи самоорганізації населення

1. Органи самоорганізації населення - представницькі органи, що створюють мешканці територіальної громади для задоволення їх соціальних, культурних, побутових та інших потреб, участі в реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм та створення умов для участі у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції України і законів України.

2. Органами самоорганізації населення є будинкові, вуличні, квартальні комітети, сільські комітети.

3. Правовий статус, порядок створення та діяльності органів самоорганізації населення визначається Конституцією України, Законом України „Про органи самоорганізації населення“ та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 41. Підстави та види відповідальності органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб. Контроль територіальної громади за діяльністю органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб.

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування несуть відповідальність за свою діяльність перед територіальною громадою, державою, юридичними і фізичними особами.

2. Підстави, види і порядок відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначаються Конституцією України, цим та іншими законами.

3. Порядок і випадки дострокового припинення повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування територіальними громадами визначається чинним законодавством.

4. Шкода, заподіяна юридичним і фізичним особам в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності органів місцевого самоврядування територіальної громади, відшкодовується за рахунок коштів місцевого бюджету територіальної громади, а в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади - за рахунок їх власних коштів у порядку, встановленому законом.

5. Спори про поновлення порушених прав юридичних і фізичних осіб, що виникають в результаті рішень, дій чи бездіяльності органів або посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади, вирішуються в судовому порядку.

РОЗДІЛ V. СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стаття 42. Принципи сталого розвитку територіальної громади

1. Стратегія та основні напрями розвитку територіальної громади базуються на концепції сталого розвитку усіх сфер соціально-економічного, політичного та культурного життя територіальної громади.

2. Сталий розвиток територіальної громади ґрунтується на таких принципах:

1) підвищення та вирівнювання якості життя членів територіальної громади усіх населених пунктів, що входять в об'єднану територіальну громаду на умовах забезпечення високих соціальних стандартів;

2) стабілізація і покращення економічної, соціальної, екологічної ситуації на території громади;

3) розробка та запровадження механізмів пом'якшення кризи та впливу економічної кон'юнктури на розвиток територіальної громади;

4) оперативне і адекватне реагування на виникнення елементів соціальної кризи;

5) забезпечення участі членів територіальної громади у процесах місцевого, регіонального та державного планування;

б) збільшення можливостей вирішення місцевих проблем шляхом раціонального поєднання механізмів централізації і децентралізації процесів прийняття та виконання рішень;

7) пристосування соціальної інфраструктури та системи комунального господарства до ринкових умов, запровадження сучасних механізмів управління та розвитку об'єктів комунальної власності;

8) запровадження сучасних механізмів фінансового менеджменту;

9) застосування сучасних підходів у здійсненні соціального захисту членів територіальної громади;

10) розробка і реалізація перспективних планів розвитку територіальної громади;

11) розбудова на території громади сучасної інформаційної інфраструктури, впорядкування системи інформаційних потоків;

12) встановлення тісних ділових та культурних стосунків з іншими громадами, зарубіжними муніципальними утвореннями, використання досвіду партнерів та здійснення спільних проектів.

Стаття 43. Система сталого розвитку територіальної громади

1. Сталий розвиток територіальної громади забезпечується шляхом розробки та реалізації Генерального плану розвитку, Стратегії сталого розвитку, а також щорічних Планів соціально-економічного розвитку та інших цільових програм при максимально широкій участі членів територіальної громади.

2. Виконавчі органи міської ради, інші місцеві суб'єкти у своїй діяльності реалізують основні напрямки Стратегії розвитку, програм та планів соціально-економічного розвитку.

3. Підходи до управління об'єктами комунальної власності територіальної громади також ґрунтуються на принципах системи сталого розвитку і спрямовані на реалізацію основних повсякденних та стратегічних завдань його розвитку в усіх сферах соціально-економічного, політичного та культурного життя.

4. Одним із ключових підходів у системі сталого розвитку є виявлення та розв'язання пріоритетних соціальних проблем з максимально раціональним використанням наявних ресурсів, додатковим залученням зовнішніх та генеруванням внутрішніх ресурсів територіальної громади.

Стаття 44. Схема планування території громади, Генеральний план розвитку, План зонування території міста

1. Основним документами, що визначають розвиток територіальної громади, є Схема планування території громади, Генеральний план розвитку (далі – Генплан) та План зонування території міста (далі – Зонінг).

2. Схема планування території громади – це містобудівна документація, яка призначена для обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та іншого використання території, на якій реалізуються повноваження міської ради, створення сприятливого життєвого середовища, забезпечення сталого соціально-економічного розвитку, покращення інфраструктури, узгодження інтересів держави та територіальної громади.

Генплан – це містобудівна документація, яка визначає принципові шляхи вирішення розвитку, планування, забудови та іншого використання території з урахуванням як історичних традицій забудови, збереження та відновлення історичного центру та сучасних потреб розвитку і новітніх тенденцій містобудування.

Зонінг – це містобудівна документація, яка визначає умови та обмеження використання території населеного пункту для містобудівних потреб в межах визначених зон та встановлення містобудівного регламенту.

3. Схема планування території громади, Генеральний план та План зонування розробляються на основі містобудівного законодавства України, з метою забезпечення прав і

законних інтересів членів територіальної громади, сталого розвитку, ефективної координації процесів землекористування, узгодження інтересів приватного і громадського будівництва, а також забезпечення державних інтересів під час планування і забудови території.

4. Схема планування території громади та Генеральний план населеного пункту територіальної громади приймається міською радою виключно після проходження ним процедури громадських слухань у кожному із старостинських округів та у адміністративному центрі.

5. Видача дозволів на здійснення комплексних будівельних робіт, особливо тих, які передбачають розроблення розділу із оцінки впливу на довкілля, проектів відведення крупних земельних ділянок здійснюється виключно після проходження відповідним проектом процедури громадських слухань.

Стаття 45. Стратегія сталого розвитку територіальної громади

1. Сталий розвиток територіальної громади забезпечується розробкою і реалізацією Стратегії сталого розвитку (далі – Стратегії розвитку), яку затверджує міська рада. Стратегія розвитку поєднує в собі інтереси територіальної громади з інтересами Полтавської області та Української держави.

2. Стратегія розвитку – це документально зафіксований проект перспективних напрямів, пріоритетів, цілей, завдань соціально-економічного та культурного розвитку територіальної громади, яка визначає можливий сценарій цього розвитку на середньострокову та довгострокову перспективу, а також система комплексних заходів, які забезпечують досягнення головної мети та завдань місцевого розвитку на перспективу.

3. Головною метою Стратегії розвитку є підвищення добробуту та якості життя членів територіальної громади. Досягнення цієї мети забезпечується відповідно до міжнародних стандартів і напрямків сталого розвитку людських поселень: забезпеченням належного рівня екологічної безпеки; підвищенням зайнятості; покращенням економічної ситуації; підвищенням привабливості як сприятливого місця для життя, роботи та відпочинку; розвитком регіонального партнерства; зміцненням основ місцевої демократії.

4. З метою розробки та моніторингу реалізації Стратегії розвитку, його економічних та соціальних складових, міським головою створюється Комісія з розробки Стратегії зі статусом дорадчого органу при міському голові. До складу Комісії входять у рівних долях представники органів місцевого самоврядування, старости, депутати, представники наукових кіл, комерційних структур та некомерційних організацій.

5. Міська рада щорічно розглядає хід виконання Стратегії розвитку і, за необхідності, коригує її або приймає нову Стратегію на період, не менший за термін повноважень міської ради поточного скликання.

6. З метою реалізації Стратегії розвитку розробляються і виконуються щорічні плани соціально-економічного розвитку, цільові та комплексні програми, які затверджує міська рада.

7. Затверджені довгострокові програми розвитку та реформування тієї чи іншої галузі суспільного життя територіальної громади, тривалість яких виходить за межі терміну повноважень міської ради відповідного скликання, зберігають чинність до свого закінчення і є обов'язковими до виконання для міської ради усіх наступних скликань.

Стаття 46. План та програми соціально-економічного розвитку

1. План соціально-економічного розвитку (далі – План СЕР) передусє створенню проекту бюджету та щорічно розробляється відповідно до Стратегії розвитку на основі даних розвитку за останній звітний період, прогнозу соціально-економічного розвитку до кінця року і планів розвитку економіки та соціальної сфери територіальної громади наступного року.

2. План СЕР розробляється виконкомом за участю депутатів, старост, постійних комісій міської ради, депутатських фракцій, їх коаліції, а також громадян, органів

самоорганізації населення, громадських організацій та інших об'єднань громадян і затверджується міською радою на черговий фінансовий рік.

3. Проект Плану СЕР подається на розгляд та затвердження міською радою не пізніше за проект бюджету цього ж року.

4. Управління економіки виконкому міської ради забезпечує підготовку та подання для розгляду міською радою проекту Плану СЕР, а за підсумками її виконання звітує міській раді.

5. У громаді зазначеними вище суб'єктами можуть розроблятися й інші цільові програми розвитку, які містять в собі відповідні заходи щодо розвитку відповідних сфер соціального життя та його жителів у вузьких профільних сферах і є складовою Плану СЕР.

Стаття 47. Механізми виявлення та розв'язання пріоритетних соціальних проблем

1. Пріоритетними соціальними проблемами вважаються незадоволені або задоволені неповною мірою соціальні потреби та інтереси усіх або значної частини членів територіальної громади, її соціальних груп чи населених пунктів, котрі входять до складу територіальної громади, які потребують невідкладного розв'язання.

2. Щорічно виконавчий комітет міської ради разом із постійними депутатськими комісіями та представниками громадськості на основі вивчення соціально-економічних процесів, аналізу зауважень, скарг та пропозицій жителів проводить оцінку соціальних сфер життєдіяльності територіальної громади та виявляє наявні в них пріоритетні соціальні проблеми.

3. Вказані проблеми включаються в План СЕР, в інші цільові програми у якості завдань для першочергового розв'язання.

Стаття 48. Кадрове забезпечення сталого розвитку

1. Кадрова політика є пріоритетним напрямом діяльності органів місцевого самоврядування і будується на принципах професіоналізму, відкритості, демократичності, порядності, державного та місцевого патріотизму.

2. Основними формами кадрової політики є конкурси, залучення фахівців за контрактом, підвищення кваліфікації та професійне навчання. Перелік посад з призначенням за конкурсом, а також порядок його проведення визначаються законом.

3. Місцева кадрова політика поширюється на посадових осіб та службовців місцевого самоврядування, керівників комунальних підприємств, установ та організацій.

РОЗДІЛ VI. МАТЕРІАЛЬНО-ФІНАНСОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 49. Загальні засади

1. Економічне життя територіальної громади будується на засадах різноманітності форм власності, підтримки підприємництва, захисту вітчизняних та місцевих виробників товарів і послуг, заохочення соціального підприємництва.

Стаття 50. Матеріальна основа територіальної громади

1. Матеріальна основа територіальної громади – це сукупність матеріальних ресурсів і прав на них, за допомогою яких забезпечується реалізація завдань та функцій місцевого самоврядування.

2. У комунальній власності територіальної громади знаходяться:

1) рухоме та нерухоме майно;

2) кошти місцевого бюджету, в тому числі цільові фонди;

3) землі територіальної громади, що не передані в інші форми власності, інші природні ресурси;

4) підприємства, установи, організації, цінні папери, частки в майні підприємств, інші фінансові активи;

- 5) майно, придбане в результаті господарської діяльності комунальних підприємств;
- 6) майно, що передане органам місцевого самоврядування безоплатно, на основі угод і договорів, а також односторонніх актів передачі майна: житловий фонд, нежитлові приміщення, заклади освіти, культури, спорту, охорони здоров'я, соціального забезпечення й інше майно і майнові права, віднесені, відповідно до вимог чинного законодавства, до об'єктів права комунальної власності територіальної громади.

Стаття 51. Земля територіальної громади

1. До комунальної власності територіальної громади належать усі землі в межах територіальної громади, крім земель приватної та державної власності, а також земельні ділянки поза межами територіальної громади, право комунальної власності територіальної громади на які посвідчено відповідними державними актами.

2. Набуття права на землю територіальною громадою та передача землі з комунальної власності у державну, передача земель комунальної власності у власність юридичних і фізичних осіб здійснюється відповідно до законодавства України.

Стаття 52. Комунальні підприємства

1. Органи місцевого самоврядування у межах повноважень, визначених законами України та цим Статутом, з метою забезпечення економічних, енергетичних, соціальних, житлових, побутових, транспортних потреб членів територіальної громади, ведення ефективної економічної діяльності у виробничій і сервісній сферах, можуть створювати комунальні підприємства.

2. Власником комунальних підприємств є територіальна громада.

3. Міська рада затверджує статuti комунальних підприємств, визначає основні напрями їхньої діяльності, порядок використання їхнього прибутку.

4. Територіальна громада не несе відповідальності за зобов'язаннями комунального підприємства, а комунальне підприємство не несе відповідальності за зобов'язаннями територіальної громади.

5. Реорганізація або ліквідація комунального підприємства здійснюється за рішенням міської ради.

Стаття 53. Управління об'єктами права комунальної власності

1. Територіальна громада в особі міської ради володіє, користується та розпоряджається об'єктами права комунальної власності, в тому числі може передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, передавати в заставу, здійснювати інші передбачені законодавством правочини.

2. Міська рада може делегувати частину повноважень щодо управління об'єктами права комунальної власності профільним виконавчим органам міської ради.

3. Управління об'єктами права комунальної власності виконавчими органами міської ради, на які покладаються такі функції, здійснюється на засадах ефективного, прозорого, відкритого використання комунального майна.

4. Виключно у комунальній власності територіальної громади перебувають об'єкти, що мають важливе загальноміське значення для життєзабезпечення, задоволення потреб територіальної громади та для збереження історико-культурних об'єктів (міцеві системи водо- і енергопостачання, інженерні комунікації, пам'ятники культури та архітектури, музеї, природні ландшафти тощо).

5. Перелік об'єктів, які не можуть бути вилучені з комунальної власності територіальної громади та відчужені, затверджується рішенням міської ради.

Стаття 54. Захист прав комунальної власності

1. Фізичні та юридичні особи несуть відповідальність за збитки, заподіяні об'єктам права комунальної власності.

2. Органи місцевого самоврядування мають право звертатися до суду про притягнення до відповідальності осіб, винних у заподіянні шкоди об'єктам права комунальної власності.

Стаття 55. Фінансова основа територіальної громади

1. Фінансова основа територіальної громади – це сукупність місцевих фінансових ресурсів, за допомогою яких забезпечується реалізація завдань та функцій місцевого самоврядування.

2. Фінансові ресурси міської громади складають кошти бюджету міської територіальної громади та міських позабюджетних і валютних фондів, кредитні ресурси, а також асигнування з державного та інших бюджетів.

3. Управління фінансовими ресурсами здійснюється за допомогою таких ключових методів як фінансове планування, фінансове регулювання (податкове, кредитне, дотаційне та субвенційне) і фінансовий контроль.

Стаття 56. Бюджетна політика територіальної громади

1. Основні напрями бюджетної політики спрямовані на зміцнення доходної частини бюджету міської ОТГ з метою створення необхідних економічних і правових засад формування та оптимального розподілу фінансових ресурсів громади. Основні напрями бюджетної політики ґрунтуються на засадах чинного законодавства України, зокрема Бюджетного кодексу України, постанов Кабінету Міністрів України.

2. Формування проекту місцевого бюджету повинно здійснюватися на підставі розробленого Плану соціально-економічного розвитку.

3. Місцевий бюджет – основний фінансовий план територіальної громади, прийняття та виконання якого є гарантією самоврядності територіальної громади.

4. Підготовка проекту бюджету міської територіальної громади здійснюється профільним виконавчим органом міської ради відповідно до Бюджетного регламенту Пирятинської міської ради.

5. Проект рішення про бюджет міської територіальної громади перед його розглядом на сесії міської ради схвалюється виконавчим комітетом Пирятинської міської ради.

6. Бюджет затверджується рішенням міської ради у терміни, визначені Бюджетним кодексом України.

Стаття 57. Місцеві податки та збори

1. Міська рада в межах своїх повноважень приймає рішення про встановлення на своїй території місцевих податків та зборів. До місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених Податковим кодексом України.

2. Підготовка та прийняття рішення про встановлення на території міської ради місцевих податків і зборів здійснюється з дотриманням та на виконання вимог Закону України „Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності“.

3. Місцеві податки та збори встановлюються з врахуванням інтересів всієї територіальної громади, для зміцнення майнової та фінансової основи самоврядування територіальної громади.

4. Зарахування місцевих податків та зборів до бюджету здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України.

Стаття 58. Місцеві запозичення

1. Місцеві запозичення- операції з отримання до бюджету міської територіальної громади кредитів (позик) на умовах повернення, платності та строковості з метою фінансування бюджету міської територіальної громади.

Орган місцевого самоврядування може здійснювати місцеві запозичення та отримувати позики відповідно до вимог, встановлених Бюджетним кодексом України.

2. Місцеві запозичення здійснюються з метою фінансування бюджету розвитку та використовуються для створення, приросту чи оновлення стратегічних об'єктів довготривалого користування або об'єктів, які забезпечують виконання завдань міської ради, спрямованих на задоволення інтересів територіальної громади.

3. Порядок здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій встановлюється Кабінетом Міністрів України відповідно до умов, визначених Бюджетним кодексом України.

4. Обсяг та умови здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій погоджуються з Міністерством фінансів України.

Розділ VII. ВІДНОСИНИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ІНШИМИ ГРОМАДАМИ, ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ, ПІДПРИЄМСТВАМИ, УСТАНОВАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Стаття 59. Взаємовідносини територіальної громади з державою

1. Взаємовідносини територіальної громади з державою відбуваються у спосіб та в межах, що передбачені Конституцією, законами України та цим Статутом.

2. Основними напрямками здійснення відносин у певних сферах спільної діяльності є:

1) у сфері фінансів та майна:

надання державою фінансової підтримки для виконання повноважень органами місцевого самоврядування, зокрема, у формі субвенцій;

безоплатна передача державою майна громаді та громадою – державі;

2) у сфері охорони здоров'я, освіти та соціального захисту:

реалізація органами місцевого самоврядування політики держави та загальнодержавних програм у сфері освіти, охорони здоров'я та соціального захисту населення;

надання державою організаційної, методичної та фінансової допомоги органам місцевого самоврядування на реалізацію політики держави та загальнодержавних програм у сфері освіти, охорони здоров'я та соціального захисту;

3) у сфері забезпечення законності та правопорядку:

здійснення органами місцевого самоврядування своєї діяльності лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;

здійснення державою у межах чинного законодавства нагляду і контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, а також за законним та ефективним витрачанням коштів місцевого бюджету тощо.

Стаття 60. Взаємовідносини територіальної громади з іншими територіальними громадами

1. Налагодження відносин територіальної громади з іншими територіальними громадами здійснюється з метою запровадження більш ефективних механізмів розв'язання спільних проблем, обміну досвідом, захисту спільних інтересів громад.

2. Відносини територіальної громади з іншими територіальними громадами можуть оформлятися у вигляді відповідних договорів, ухвалених представницькими органами місцевого самоврядування та підписаних уповноваженими представниками громад, або в інший спосіб не заборонений законом, зокрема, на основі Закону України „Про співробітництво територіальних громад“.

3. Територіальна громада вправі спільно з іншою територіальною громадою(ами):

1) об'єднувати на договірних засадах кошти місцевого бюджету для виконання спільних проектів або для спільного фінансування комунальних підприємств, установ та організацій, вирішення інших питань, що стосуються спільних інтересів територіальних громад;

2) об'єднувати на договірних засадах на праві спільної власності об'єкти права комунальної власності для виконання спільних проектів або для спільного утримання

комунальних підприємств, установ та організацій і створювати для цього відповідні органи і служби;

3) визначати порядок використання коштів та іншого майна, що перебувають у спільній власності територіальних громад.

4) об'єднуватись в асоціації, вступати до асоціацій, у тому числі, міжнародних та інші форми добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад.

4. Міська рада, представляючи територіальну громаду, бере участь у внутрішньодержавному міжмуніципальному співробітництві, здійснюючи його безпосередньо з іншими територіальними громадами, а також в рамках асоціацій та інших форм добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування України, для чого відповідно до законодавства України та цього Статуту можуть вживатися необхідні дії та укладатися необхідні угоди.

Стаття 61. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з іншими органами публічної влади на території громади

1. Органам місцевого самоврядування законодавством України та цим Статутом забезпечується можливість участі у діяльності органів державної влади і управління, які діють на території громади.

2. Міська рада може ініціювати в обласній раді, яка представляє спільні інтереси територіальних громад, розгляд питань, які стосуються інтересів територіальної громади.

3. Міська рада та виконком можуть залучатися до участі у формуванні та реалізації на своїй території державних і обласних програм.

4. Міська рада за власною ініціативою або за пропозицією міського голови може звертатись до органів державної влади і управління з пропозиціями про розробку державних та обласних програм, спрямованих на розв'язання проблем територіальної громади.

5. Спільними предметами відання органів державної та виконавчої влади України і місцевого самоврядування є такі:

1) захист прав і свобод, законних інтересів членів громади, зокрема, національних меншин;

2) забезпечення законності, правопорядку, громадської безпеки;

3) розмежування державної і комунальної власності;

4) встановлення загальних принципів оподаткування, місцевих і державних зборів;

5) природокористування;

6) охорона природного середовища, збереження природно-заповідних місць;

7) забезпечення екологічної безпеки, вжиття заходів попередження природних і техногенних катастроф, стихійних лих, епідемій, епізоотій, ліквідація їх наслідків;

8) формування і реалізація антикризових програм і заходів, які запобігають соціальній напрузі та соціальним катаклізмам;

9) збереження та охорона пам'ятників археології, архітектури, історії та культури;

10) загальні питання виховання, освіти, науки, культури, фізичної культури і спорту;

11) координація питань охорони здоров'я, сім'ї, материнства і дитинства, соціального захисту;

12) встановлення загальних принципів організації та взаємодії державної влади і місцевого самоврядування;

13) координація міжнародних і зовнішньоекономічних зв'язків, укладення міжнародних договорів з питань становлення, функціонування та розвитку локальної демократії, місцевого розвитку та з питань зовнішніх запозичень на потреби розвитку територіальної громади;

14) забезпечення відповідності Статуту, нормативно-правових та інших актів місцевої влади Конституції та законам України.

6. Органи державної і виконавчої влади, органи місцевого самоврядування взаємодіють між собою на принципах:

законності, що припускає розмежування між собою функцій, повноважень і відповідальності згідно із законодавством на основі договору;
відкритості, що передбачає вільний доступ до інформації по всіх напрямках співпраці;
невтручання в компетенційні повноваження іншої сторони;
чесного партнерства, що припускає відкриту і справедливу взаємодію у сфері податкової, кредитно-грошової, бюджетної, митної політики на користь громаді;
тісної співпраці при визначенні порядку формування обласного і місцевого бюджетів, фінансування цільових програм, контролю за всіма джерелами надходжень до місцевого бюджету та вивезенням капіталу тощо.

7. Державний контроль за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування здійснюється лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, і не повинен призводити до втручання органів державної влади та їх посадових осіб у здійснення органами місцевого самоврядування їхніх власних повноважень.

Стаття 62. Захист прав та законних інтересів місцевої громади органами місцевого самоврядування у взаємовідносинах з іншими органами публічної влади на території громади

1. Органи виконавчої влади, їх посадові особи не мають права втручатися у законну діяльність органів та посадових осіб міської ради, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією, законами України, цим Статутом до повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, крім випадків виконання делегованих їм радами повноважень та в інших випадках, передбачених законом.

2. Виконавчі органи міської ради мають право звертатись до суду про визнання незаконними актів органів виконавчої влади, інших органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, які обмежують права територіальної громади та повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

3. Виконавчі органи міської ради мають право вносити подання до відповідних органів про притягнення до відповідальності посадових осіб, якщо вони ігнорують законні вимоги та рішення органів місцевого самоврядування, прийняті в межах їх повноважень.

4. У разі розгляду обласною державною адміністрацією питань, які зачіпають інтереси територіальної громади та місцевого самоврядування, вона повинна повідомити про це відповідні органи та посадових осіб місцевого самоврядування та забезпечити можливість представлення позиції територіальної громади та органів місцевого самоврядування при розгляді цих питань.

5. Органи та посадові особи місцевого самоврядування мають право звертатися до суду щодо визнання незаконними актів органів виконавчої влади, інших органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальної громади, повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Стаття 63. Участь органів місцевого самоврядування у добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування

1. Міська рада та її органи з метою більш ефективного здійснення своїх повноважень, захисту прав та інтересів територіальної громади можуть входити в асоціації та інші форми добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування, що мають обласний, міжобласний, всеукраїнський статус і зареєстровані згідно з чинним законодавством України.

2. Міська рада та її органи можуть входити до міжнародних асоціацій та інших добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування.

3. Міська рада забезпечує фінансові та інші зобов'язання, що випливають з участі ради та її органів в добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування.

4. Участь органів місцевого самоврядування у добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування здійснюється відповідно до Європейської хартії місцевого самоврядування, Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні“, Закону України „Про асоціації органів місцевого самоврядування“, інших законодавчих актів.

Стаття 64. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями комунальної власності

1. Підприємства, установи й організації, що належать до комунальної власності територіальної громади, створюються, реорганізуються та ліквідовуються за рішенням міської ради у порядку, встановленому міською радою відповідно до чинного законодавства та цього Статуту.

2. Відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, які знаходяться у комунальній власності територіальної громади, будуються на засадах їх підлеглих, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.

3. По відношенню до підприємств, установ та організацій, які знаходяться у комунальній власності, відповідні органи та посадові особи місцевого самоврядування здійснюють наступні функції:

1) утворюють, реорганізують, перепрофілюють та ліквідують підприємства, установи та організації у порядку, визначеному чинним законодавством та цим Статутом;

2) призначають та звільняють з посади керівників підприємств, установ та організацій, заслуховують звіти про їх діяльність;

3) визначають цілі, функції, організаційні форми та порядок діяльності, затверджують статuti створюваних підприємств, установ та організацій;

4) встановлюють у порядку та в межах, визначених законодавством, тарифи на побутові, комунальні, транспортні та інші послуги, які надають підприємства та організації;

5) ухвалюють рішення в межах, визначених законодавством та цим Статутом про відчуження об'єктів комунальної власності територіальної громади;

6) встановлюють для підприємств, установ та організацій розмір частини прибутку, який підлягає зарахуванню до місцевого бюджету;

7) контролюють ефективність та законність використання майна підприємств, установ та організацій у порядку, визначеному чинним законодавством;

8) здійснюють інші функції, передбачені чинним законодавством.

4. Майно, закріплене за комунальними підприємствами, що знаходяться у комунальній власності територіальної громади, перебуває в господарському віданні підприємства.

5. Майно, закріплене за установами та організаціями, що належать до комунальної власності територіальної громади, знаходиться в їх оперативному управлінні.

6. Передача комунального майна комунальним підприємствам, установам та організаціям, що належать до комунальної власності територіальної громади, здійснюється у порядку, встановленому міською радою відповідно до чинного законодавства.

Стаття 65. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування із суб'єктами власності, яка не є комунальною

1. В громаді визнаються та захищаються в рівній мірі приватна, державна, комунальна та інші форми власності.

2. Відносини власності у громаді регулюються законами України та нормативно-правовими актами органів місцевого самоврядування, цим Статутом.

3. Права власника у громаді в установленому порядку здійснюють:

громадяни – відносно приватної власності;

юридичні особи – відносно приватної та інших форм власності відповідно до законодавства;

держава Україна через державні органи влади – відносно державної власності, що знаходиться на території громади;

органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади обласного рівня – відносно власності спільного відання з часткою власності територіальної громади;

органи місцевого самоврядування – відносно комунальної власності, переданої або придбаної у встановленому законами та цим Статутом порядку;

інші визначені законом власники.

4. З підприємствами, установами та організаціями, які не належать до комунальної власності громади, органи та посадові особи місцевого самоврядування будують свої відносини на договірній та податковій основах, а також на основі підконтрольності у межах повноважень, делегованих органам місцевого самоврядування органами виконавчої влади та наданих законом.

При цьому органи та посадові особи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень, визначених законодавством і цим Статутом, можуть ухвалювати рішення щодо:

надання фінансової допомоги, пільг по податках і зборах, які надходять до місцевого бюджету, для підприємств, установ та організацій, які не належать до комунальної власності, але діяльність яких має важливе значення для соціально-економічного та культурного розвитку громади;

визначення відповідно до чинного законодавства норм і правил ведення підприємствами, установами та організаціями, які не належать до комунальної власності територіальної громади, господарської діяльності з питань екологічної безпеки та впливу на соціально-економічний та культурний розвиток громади;

залучення підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності до участі в комплексному соціально-економічному розвитку громади;

розміщення замовлень на виробництво продукції, виконання робіт та послуг, необхідних для територіальної громади;

залучення підприємств до участі в обслуговуванні населення засобами транспорту і зв'язку;

залучення підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності до участі у розвитку потужностей будівельної індустрії та промислових будівельних матеріалів, у створенні, розвитку та реконструкції об'єктів інженерного забезпечення і транспортного обслуговування громади;

інших передбачених чинним законодавством питань.

5. З питань, віднесених до відання органів місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, які не належать до комунальної власності, зобов'язані надавати органам місцевого самоврядування необхідну інформацію.

Стаття 66. Взаємовідносини територіальної громади із особами, які не є її членами

1. Особи, які не є членами територіальної громади, мають ті ж права і свободи та виконують ті ж обов'язки, що і члени територіальної громади, за винятком права обирати міського голову, старост, депутатів міської ради, брати участь у місцевому референдумі та інших прав та обов'язків, реалізація яких обумовлена реєстрацією місця проживання особи.

2. Відносини територіальної громади з суб'єктами господарювання, що здійснюють свою діяльність на території громади, будуються як на паритетних засадах (шляхом укладення цивільно-правових угод тощо), так і на засадах підпорядкованості (обов'язковості виконання правових актів міської ради та її виконавчих органів на території громади, контролю за їх дотримання) у межах повноважень, наданих міській раді та її виконавчим органам чинним законодавством України.

3. Органи місцевого самоврядування сприяють соціальній адаптації та інтеграції осіб, які не є членами територіальної громади, але на законних підставах перебувають на території громади, зокрема є внутрішньо переміщеними особами, надають підтримку громадським інституціям, які займаються питаннями соціальної адаптації та інтеграції вказаних осіб.

Стаття 67. Підтримка благодійництва, меценатства та спонсорства в громаді

1. Територіальна громада та органи місцевого самоврядування, виходячи з історичних традицій та сучасного позитивного досвіду розвитку благодійництва, меценатства та спонсорства, в ім'я соціальної підтримки осіб, що потребують допомоги, сприяння талановитим особам, збереження та примноження місцевих культурних духовних та матеріальних цінностей, вважає за необхідне здійснювати підтримку благодійництва, меценатства та спонсорства.

2. Підтримка благодійництва, меценатства та спонсорства здійснюється за допомогою матеріального та нематеріального заохочення з використанням, у тому числі, системи пільг, передбачених нормативно-правовими актами міської ради, цим Статутом, а також шляхом популяризації як діяльності, так і самих благодійників, меценатів та спонсорів серед населення.

Стаття 68. Сприяння розвитку підприємництва в громаді

1. Враховуючи велику значущість малого та середнього підприємництва для розвитку і благополуччя громади, цей Статут закріплює гарантії розвитку цих форм підприємництва і сприяння з боку органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

2. Органи місцевого самоврядування, зокрема міська рада, старости та виконком міської ради, всебічно сприяють розвитку підприємництва на території громади, розширенню виробництва та наданню послуг. На території громади заохочується створення необхідних для гармонійного розвитку економіки підприємств та інших форм господарювання.

3. З метою створення сприятливих правових та організаційних умов здійснення підприємницької діяльності в громаді та підвищення добробуту членів територіальної громади рада приймає середньострокову програму розвитку малого та середнього підприємництва.

4. Розробку проекту Програми здійснюють виконавчі органи міської ради разом з відповідними депутатськими комісіями і представляють його на затвердження міської ради. Проект Програми попередньо обговорюється на громадських слуханнях.

5. Основними цілями і завданнями Програми має бути:

- 1) формування в громаді системи підтримки малого та середнього підприємництва;
- 2) усунення адміністративних бар'єрів шляхом удосконалення нормативної бази та організації регуляторної діяльності;
- 3) сприяння створенню робочих місць суб'єктами підприємництва;
- 4) розвиток соціальної інфраструктури та забезпечення доступності для населення послуг, що надаються підприємствами та установами соціального профілю;
- 5) підтримка ділової та інвестиційної активності, розвиток конкуренції на ринку робіт, товарів і послуг;
- 6) забезпечення підприємців кваліфікованими інформаційними, освітніми та консалтинговими послугами;
- 7) пошук нових форм фінансування підприємницької діяльності, активізація фінансово-кредитних та інвестиційних механізмів.

6. Хід виконання Програми аналізує і контролює міська рада. Управління економіки виконкому міської ради звітує перед радою про хід виконання Програми.

7. Органи місцевого самоврядування вживають заходів щодо захисту в межах своїх повноважень прав та інтересів суб'єктів підприємництва, сприяють створенню нових та організації діяльності існуючих суб'єктів підприємництва.

8. З метою організації взаємодії між органами місцевого самоврядування і бізнес-структурами громади при виконкомі міської ради створюється рада підприємців при виконкомі міської ради.

9. Міська рада та її виконавчі органи використовують передбачені законодавством пільги для сприяння розміщенню нових виробництв товарів, робіт, послуг, створюють для

них сприятливі режими кредитування, оподаткування та вживають інші форми стимулювання.

Стаття 69. залучення капіталу та інвестицій

1. На території громади заохочуються будь-які законні форми залучення капіталу та інвестицій, які сприяють розвитку економіки в громаді.

РОЗДІЛ VIII. ЗАКЛЮЧНІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 70. Порядок прийняття Статуту та введення його в дію

1. Статут відповідно до статті 19 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” приймається міською радою після обговорення його проекту.

2. Статут приймається міською радою більшістю голосів від загального складу міської ради.

3. Статут підлягає державній реєстрації у відповідних органах в порядку, установленому чинним законодавством України.

4. Підставою для відмови в державній реєстрації Статуту може бути його невідповідність Конституції та законам України. Відмова в державній реєстрації Статуту може бути оскаржена в судовому порядку.

5. Після ухвалення Статуту міською радою та його реєстрації у відповідних органах у встановленому законом порядку Статут набуває вищої юридичної сили по відношенню до інших актів, які приймаються в системі місцевого самоврядування громади.

Стаття 71. Дія Статуту в часі, просторі та за колом осіб

1. Дія Статуту в часі розпочинається після його офіційної реєстрації у відповідних органах у встановленому законом порядку і офіційної публікації на веб-сайті територіальної громади.

2. Статут є постійним чинним актом і не підлягає перезатвердженню новообраним складом міської ради.

3. Положення Статуту є обов’язковими для виконання всіма членами громади, органами місцевого самоврядування, а також усіма фізичними та юридичними особами, що знаходяться на території громади.

4. Дія Статуту розповсюджується на всю територію громади.

Стаття 72. Порядок внесення змін та доповнень до Статуту

1. Внесення змін і доповнень до Статуту здійснюється міською радою більшістю від загального складу міської ради.

2. Пропозиції щодо внесення змін та доповнень до Статуту мають право подавати на розгляд міської ради міський голова, не менше однієї третини депутатів міської ради, виконавчий комітет міської ради та члени територіальної громади в порядку місцевої ініціативи.

Стаття 73. Тлумачення норм Статуту

1. Офіційне тлумачення норм Статуту може здійснювати лише міська рада.

2. Рішення міської ради, в яких дається тлумачення цього Статуту, є обов’язковими для застосування та виконання у межах території, що знаходиться під юрисдикцією міської ради.

3. Міська рада може приймати зміни до Статуту, у тому числі у вигляді додатків до нього.

4. Статут публікується на офіційному веб-сайті територіальної громади.

Стаття 74. Контроль за виконанням Статуту

1. Контроль за виконанням Статуту територіальної громади здійснюють міська рада, міський голова, громадські об’єднання, члени територіальної громади та інші особи в порядку, передбаченому цим Статутом і чинним законодавством України.

Стаття 75. перехідні положення

1. Після офіційного вступу у дію цього Статуту міський голова доручає виконавчим органам міської ради за участю постійних комісій міської ради:

здійснити у визначений термін ревізію усієї нормативно-правової бази органів місцевого самоврядування територіальної громади та відмінити або змінити ті нормативно-правові акти, які суперечать цьому Статуту;

підготувати пропозиції міській раді щодо відміни або зміни тих нормативно-правових актів міської ради, які суперечать цьому Статуту;

організувати та здійснити контроль за приведенням підприємствами, установами та організаціями громади усіх форм власності своїх нормативних та організаційно-розпорядчих актів у відповідність до цього Статуту;

здійснити заходи, пов'язані з широким ознайомленням громади із Статутом, роз'ясненням його положень, прав та обов'язків членів громади.